

**НАЦИОНАЛНО СДРУЖЕНИЕ НА ОБЩИНТЕ
В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

София 1111, ул. Голаш 23, тел/факс: +359 2 9434 467, 9434 468, факс: 9434 431 e-mail: namrb@namrb.org

НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Вх. № **KTCП-553-08-57**
дата... **8.09.2015**

web site: www.namrb.org

*И-1130(4)
09.09.15г.*

До

Г-н Хасан Адемов

Председател на Комисията по труда,
социалната и демографската политика
43-то НС

Относно: Становище по проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за социално подпомагане, сигн. № 502-01-65, Ваш изх. № КТСП-553-08-57/02.09.2015 г.

Уважаеми г-н Адемов,

По повод цитирания законопроект, изразяваме следните принципни бележки и конкретни предложения:

I. Принципни бележки

- Подкрепяме въвеждането на изискване за предоставяне на услугите въз основа на индивидуална оценка на потребностите от подкрепа като считаме, че законът следва да даде по-голяма яснота и относно индивидуалния план за подкрепа, който ще се разработва от същия мултидисциплинарен екип, изготвил оценката и по който ще се предоставят социалните услуги в специализирани институции и социални услуги в общността от резидентен тип. Необходимо е акцентът да се постави върху ефекта за потребителите, а не само върху услугите и на тази база да се постигне допълване на мерките и дейностите за социално включване.
- Оценяваме положително идеята за консолидиране на изискванията за критерийте и стандартите за качеството им в един нормативен акт, какъвто е Правилникът за прилагане на закона, а не разполагането им в отделни методики, както е понастоящем;
- Предлагаме изцяло нов подход за управление на таксите за социални услуги, съобразен с вида на услугата и отговорностите на общините – за всички услуги, делегирани от държавата дейности, предоставяни от общините, за които таксите досега бяха централизирани във Фонд „Социална закрила“ към МТСП, да се прилага общия принцип за определяне на разходоориентиран размер в съответствие със ЗМДТ (Раздел III), като приходите от такси да постъпват по общинските бюджети и да се разходват за социалните услуги. По този начин ще отпаднат и допълнителните изисквания за осъществяване на контрол и санкциониране на общините инспектората, тъй като одитирането на дейността по администриране на приходите по ЗМДТ, подлежи както на предварителен, така и на последващ контрол по ЗФУКПС, ЗВОПС, ЗАДФИ и ЗСП;
- Считаме, че рисът от тримесечно неплащане на съответната такса от потребителя следва да бъде преодолян на първо място с актуализиране на индивидуалната оценка и на плана за подкрепа на лицето, където да се предвидят и други форми на социална подкрепа и едва тогава да се пристъпва към прекратяване ползването на услугата;

- Законопроектът не урежда и обществените отношения, свързани с интегрираните междусекторни услуги и не поставя изисквания за тяхното качество;
- Необходимо е да се потърси решение на актуалния проблем относно спестяванията и имотите на лица, ползващи социални услуги след тяхната смърт, в случай, че същите нямат близки или роднини или не поддържат контакти с тях.

II. Конкретни предложения

1. По §1

Предлагаме следната редакция на т.1, буква „г“:

„г) разрешава откриване, закриване, промяна на вида, местоположението и капацитета на социални услуги, когато са делегирани от държавата дейности, като предоставя на министъра на труда и социалната политика информация по общини и по видове услуги във връзка с подготовката на стандарти за делегираните от държавата дейности с натурали и стойностни показатели, бюджетни прогнози, проекта на годишния закон за държавния бюджет.“

Мотиви: Съобразяване с разпоредбите на чл.69, ал. 3 и ал.4 и чл.71, ал. 3 от Закона за публичните финанси. Предложението цели да се осигури съответствие с изискванията относно дългосрочното планиране и прогнозиране на социалните услуги и размерите на стандартите за делегираните от държавата дейности със съответните натурали и стойностни показатели.

2. По §3

Предлагаме разпоредбата на чл. 16, ал.7 да отпадне.

Мотиви: Законът за публичните финанси е специален по отношение на предложената уредба, като в тези случаи се прилагат нормите на чл. 52, ал.1, т.1, б. „а“, чл. 53, чл. 71 и §1, т.11 от ДР на същия закон. Не би следвало Законът за социално подпомагане на разграничава услугите според източника на финансиране, при условие че отпадна и изкуственото разделяне на дейностите на делегирани и местни, със съответното изброяване на видовете разходи, които се покриват.

3. По §5

3.1. Предлагаме в чл. 17, новите ал. 5, 6 и 7 да отпаднат.

3.2. Предлагаме чл. 17, ал. 8 да придобие следната редакция:

„Чл.17 (8) При неизплащане за повече от три последователни месеца на такса за ползване на социална услуга, планът по чл. 16, ал. 4 се ревизира от нов мултидисциплинарен екип.“

3.3. Предлагаме в чл. 17 да се създаде нова ал. 9 със следното съдържание:

„Чл.17 (9) Ако след изпълнението на ревизирания индивидуален план за подкрепа при условията на ал. 8, лицето не заплати дължимата таксата за ползване на социална услуга в рамките на три последователни месеца, предоставяното на услугата на лицето се прекратява.“

Мотиви: Съгласно принципните ни бележки считаме, че досегашния модел на централизиране на приходите от такси във Фонд „Социална закрила“ е неефективен и нецелесъобразен, тъй като липсва възможност за оценка на полезните ефекти за представителите на съответна целева група и/или за територията на съответната община. В този смисъл и при условие, че приходите от такси за ползване на социални услуги – делегирани от държавата дейности постъпват в общините, на първо място ще отпадне необходимостта от контрол и обмен на подробна информация с МТСП и на следващо място – таксите ще се определят съобразно реалните разходи за издръжка на съответната услуга и ще се използват за развитието ѝ.

С оглед на принципите на социалното подпомагане, считаме за ограничително предлаганото изискване за принудително прекратяване на ползването на услуги при

невъзможност за плащане. Предложението ни за нов ал. 8 и 9 дава възможност преди да се пристъпи към подобна стъпка, да бъдат реализирани допълнителни мерки в подкрепа на лицата, вкл. и да се осигури възможност да бъде ревизиран индивидуалния план за подкрепа.

4. По §7

4.1. Относно §7, т.3

Предлагаме следната редакция на новите ал. 7 и ал. 8:

„(7) При възлагане управлението на социални услуги по ал. 3, общинският съвет определя условията и реда за провеждане на процедурата, като услугата се възлага комплексно в рамките на утвърдения стандарт за съответната делегирана от държавата дейности по натурални и стойностни показатели за срока на договора.“

(8) При изтичане на срока, за който е възложено управлението на социална услуга по ал. 3, кметът на общината провежда нов конкурс или предлага на общинския съвет организирането на нейното предоставяне от общината.“

Мотиви: Предложението са редакционни и целят постигане на съответствие с общите принципи за прозрачност и разпределение на правомощията на органите на местното самоуправление при планирането и управлението на социалните услуги. Считаме, че приравняването на правилата за предоставяне и финансиране на социалните услуги към тези, отнасящи се за системата на делегираните бюджети в образоването е нецелесъобразно, тъй като става въпрос за различни субекти и собственост. Налице са достатъчно гаранции за целевото разходуване на средствата от общата субсидия за финансиране на делегираните от държавата дейности както в ЗПФ, така и в годишния ЗДБРБ. В тази връзка предложението ни дава по-добра редакция и повече възможности на местно ниво да се въведат унифицирани изисквания за възлагане, при спазване на принципите за публичност и прозрачност и на бюджетните правила.

5. Други предложения

Предлагаме чл. 17, ал. 3 да придобие следната редакция:

„Чл. 17 (3) Таксите за социални услуги, финансиирани с обща субсидия за финансиране на делегираните от държавата дейности и/или от общинския бюджет, се определят и заплащат по реда на Закона за местните данъци и такси.“

Мотиви: И към момента съгласно чл. 86 от Закона за местните данъци и такси е възможно лицата, ползвавши общински социални услуги, да заплащат месечна такса в размер на съответстващата реална издръжка на едно лице. В случай, че за делегираните от държавата дейности се определя съответна такса, то нейният размер ще бъде изцяло разходоориентиран, т.е. потребителите на услугите няма да заплащат по-високи такси. В същото време ще се създадат стимули за по-ефективен контрол, както от общините, така и от органите на Сметната палата. Предложението ни не изключва възможността приходите от таксите за някои услуги, за които в закона е определено, че постъпват в приход на държавния бюджет, да продължат да бъдат администрирани от общините съгласно предвидения ред.

Като се надяваме, че предложението ни ще бъдат взети под внимание, оставам
Като се надяваме, че предложението ни ще бъдат взети под внимание, оставах,

С уважение:

Гинка Чавдарова
Изпълнителен директор